

Підсумки діяльності страхових компаній у I кварталі 2010 року

Ринок страхових послуг залишається найбільш капіталізованим серед інших небанківських фінансових ринків, особливо зважаючи на зменшення капіталізації в таких фінансових секторах економіки, як кредитна кооперація.

За результатами I кварталу 2010 року відзначалися темпи спаду більшості показників страхової діяльності (таблиця 1), у порівнянні з I кварталом 2009 року динаміка показників свідчила про такі тенденції:

- **на 8,0% збільшилась кількість укладених договорів (крім н/в)***, при цьому кількість договорів, укладених з фізичними особами, зросла на 7,9%;
- * за винятком договорів з обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті, їх кількість у I кварталі 2010 році становила 118 458 817 одиниць і зменшилась на 8,9%.*
- **на 0,4% збільшились обсяги надходжень валових страхових премій**, а обсяг чистих страхових премій зменшився на 12,7%;
- **на 16,7% зменшились валові страхові виплати/відшкодування**, а обсяг чистих страхових виплат – на 11,4%;
- **на 23,0% збільшились обсяги вихідного перестрахування**, в тому числі обсяги премій, сплачених на внутрішньому ринку збільшились на 27,4%, а на зовнішньому зросли на 1,4%;
- **на 2,9% зменшився обсяг страхових резервів**;
- **на 4,2% зросли загальні активи**, з них активи, визначені законодавством для представлення коштів страхових резервів – на 3,3%;
- **загальна кількість страхових компаній становила 444**, у тому числі СК "life" (життя) – 70 компаній, СК "non-life" (не-життя) – 374 компанії.

Основні показники діяльності страхового ринку, а також темпи приросту представлені в табл. 1.

Динаміка основних показників діяльності страхового ринку

	1 кв. 2009	1 кв. 2010	Приріст	
			млн. грн.	%
Кількість договорів страхування, укладених протягом звітного періоду, одиниць				
Кількість договорів, крім договорів з обов'язкового страхування від нещасних випадків на транспорті, у тому числі:	4 862 694	5 253 238	-	+8,0
- зі страхувальниками – фізичними особами	4 241 989	4 575 693	-	+7,9
Кількість договорів з обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті	130 094 399	118 458 817	-	-8,9
Страхова діяльність, млн. грн.				
Валові страхові премії	4 677,2	4 697,7	+20,5	+0,4
Валові страхові виплати	1 507,2	1 255,8	-251,4	-16,7
Рівень валових виплат, %	32,2	26,7	-	-17,1
<i>Чисті* страхові премії</i>	3 148,2	2 749,0	-399,2	-12,7
<i>Чисті* страхові виплати</i>	1 396,5	1 237,6	-158,9	-11,4
Рівень чистих виплат, %	44,4	45,0	-	+1,4
Перестраховання, млн. грн.				
Сплачено на перестраховання, у тому числі:	1 840,4	2 263,6	+423,2	+23,0
- перестраховикам - резидентам	1 529,0	1 948,7	+419,7	+27,4
- перестраховикам - нерезидентам	311,4	314,9	+3,5	+1,1
Виплати, компенсовані перестраховиками, у тому числі:	168,4	55,7	-112,7	-66,9
- перестраховиками - резидентам	110,7	18,2	-92,5	-83,6
- перестраховиками - нерезидентам	57,7	37,5	-20,2	-35,0
Отримані страхові премії від перестраховувальників-нерезидентів	37,4	29,1	-8,3	-22,2
Виплати, компенсовані перестраховувальникам-нерезидентам	224,4	236,6	+12,2	+5,4
Страхові резерви, млн. грн.				
Обсяг сформованих страхових резервів	9 713,3	9 428,9	-284,4	-2,9
- резерви зі страхування життя	1 588,4	1 847,1	+258,7	+16,3
- технічні резерви	8 124,9	7 581,9	-543,0	-6,7
Активи страховиків та статутний капітал, млн. грн.				
Загальні активи страховиків (згідно з балансом)	39 636,4	41 312,1	+1675,7	+4,2
Активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування» для представлення коштів страхових резервів	22 774,9	23 515,6	+740,7	+3,3
Обсяг сплачених статутних фондів	12 967,5	14 343,2	+1375,7	+10,6

* Чисті страхові премії та виплати - розраховані як валові страхові премії (або виплати) за мінусом коштів з внутрішнього перестраховання (для виключення подвійного рахунку).

Основні показники діяльності структурних підрозділів страховиків у розрізі областей станом на 31.03.2009 та 31.03.2010

№ з/п	Місцезнаходження	Кількість філій по областях	Кількість дирекцій по областях	Кількість відділень по областях	Кількість представництв по областях	Страхові платежі (премії, внески), млн. грн.	Страхові виплати та страхові відшкодування, млн. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Вінницька область	47	5	31	6	18,5	7,3
2	Волинська область	45	5	22	5	14,7	4,8
3	Дніпропетровська область	100	13	39	11	63,1	21,2
4	Донецька область	91	13	50	10	66,9	24,7
5	Житомирська область	39	5	24	3	11,1	3,9
6	Закарпатська область	39	4	21	4	15,7	4,1
7	Запорізька область	70	12	28	9	44,0	16,5
8	Івано-Франківська область	44	5	21	6	14,1	3,7
9	Київська область	48	3	33	2	22,9	10,3
10	Кіровоградська область	36	5	21	4	9,9	2,5
11	м. Київ	87	14	36	9	376,3	187,6
12	Луганська область	89	6	31	10	32,1	10,3
13	Львівська область	93	9	42	8	44,6	16,1
14	Миколаївська область	41	5	23	4	15,7	4,4
15	Одеська область	69	10	41	8	43,9	12,9
16	Полтавська область	52	7	34	7	17,3	6,6
17	Рівненська область	40	5	22	3	14,5	3,3
18	Сумська область	41	4	23	3	9,1	2,8
19	Тернопільська область	38	5	23	4	9,8	2,0
20	Харківська область	63	7	39	10	35,3	13,5
21	Херсонська область	43	5	25	4	10,8	4,2
22	Хмельницька область	44	5	29	5	11,7	4,6
23	Черкаська область	44	6	26	5	13,2	6,1
24	Чернівецька область	29	3	12	3	8,2	1,7
25	Чернігівська область	57	5	28	4	13,3	4,2
26	Автономна Респ. Крим	64	14	24	8	29,3	12,4
	в т.ч. м. Севастополь	15	6	5	1	11,8	5,8
	Всього станом на 31.03.2010	1 468	186	753	156	977,8	397,4
<i>Для порівняння дані станом на 31.03.2009:</i>							
	Всього станом на 31.03.2009	1 644	193	841	202	883,0	864,7
	<i>Відхилення (31.03.2010 – 31.03.2009)</i>	-176	-7	-88	-46	94,8	-467,3

Станом на 31.03.2010 згідно з таблицею 2 кількість філій, дирекцій, відділень та представництв помітно зменшилась у порівнянні з аналогічною датою 2009 року. Разом з тим, обсяги надходжень страхових платежів збільшились на 10,7% (до 977,8 млн. грн.), тоді як обсяги страхових виплат та відшкодувань навпаки зменшились на 54,0% (до 397,4 млн. грн.).

I. Кількість страхових компаній

Кількість страхових компаній (СК) станом на 31.03.10 становила 444, з яких 70 СК зі страхування життя (СК "Life") та 374 СК, що здійснювали види страхування, інші, ніж страхування життя (СК "non-Life"). Станом на 31.01.10 кількість страхових компаній зменшилась на 33 СК у порівнянні з кількістю СК станом на 31.03.09.

Таблиця 3

Кількість страхових компаній станом на 31.03.09 та 31.03.10

Кількість страхових компаній	на кінець кварталу	
	I кв.2009	I кв.2010
Загальна кількість	477	444
в т.ч. СК "non-Life"	402	374
в т.ч. СК "Life"	75	70
Виключено з Держреєстру протягом періоду	1	8
в т.ч. СК "non-Life"	1	6
в т.ч. СК "Life"	0	2
Включено до Держреєстру протягом періоду	9	2
в т.ч. СК "non-Life"	6	2
в т.ч. СК "Life"	3	0

Скорочення: СК "non-Life" – страхові компанії, що здійснюють страхування видів, інших ніж страхування життя, СК "Life" - страхові компанії, що здійснюють страхування життя.

II. Страхові премії

Загальна (валова) сума страхових премій, отриманих страховиками при страхуванні та перестраховуванні ризиків від страхувальників та перестраховувальників за I квартал 2010 року, становила **4 697,7 млн. грн.**, з них:

- 1 297,9 млн. грн. (27,6%) – премії, що надійшли від фізичних осіб;
- 2 067,0 млн. грн. (44,0%) – премії, що надійшли від юридичних осіб;
- решта 1 332,8 млн. грн. (28,4%) – премії, що надійшли від перестраховувальників.

За січень – березень 2010 року сума отриманих страховиками премій з видів страхування, інших, ніж страхування життя становила **4 533,1 млн. грн.** (або 96% від загальної суми страхових премій), а зі страхування життя – **164,6 млн. грн.** (або 4% від загальної суми страхових премій).

Сума **чистих страхових премій** (валові премії за мінусом коштів з внутрішнього перестраховування) становила **2 749,0 млн. грн.**, що складає 58,5% від валових страхових премій.

Обсяги надходжень валових страхових премій за січень – березень 2010 року збільшився на 0,4% у порівнянні з аналогічним періодом 2009 року. Обсяг чистих страхових премій у I кварталі 2010 року зменшився у порівнянні з аналогічним періодом 2009 року (рис.1).

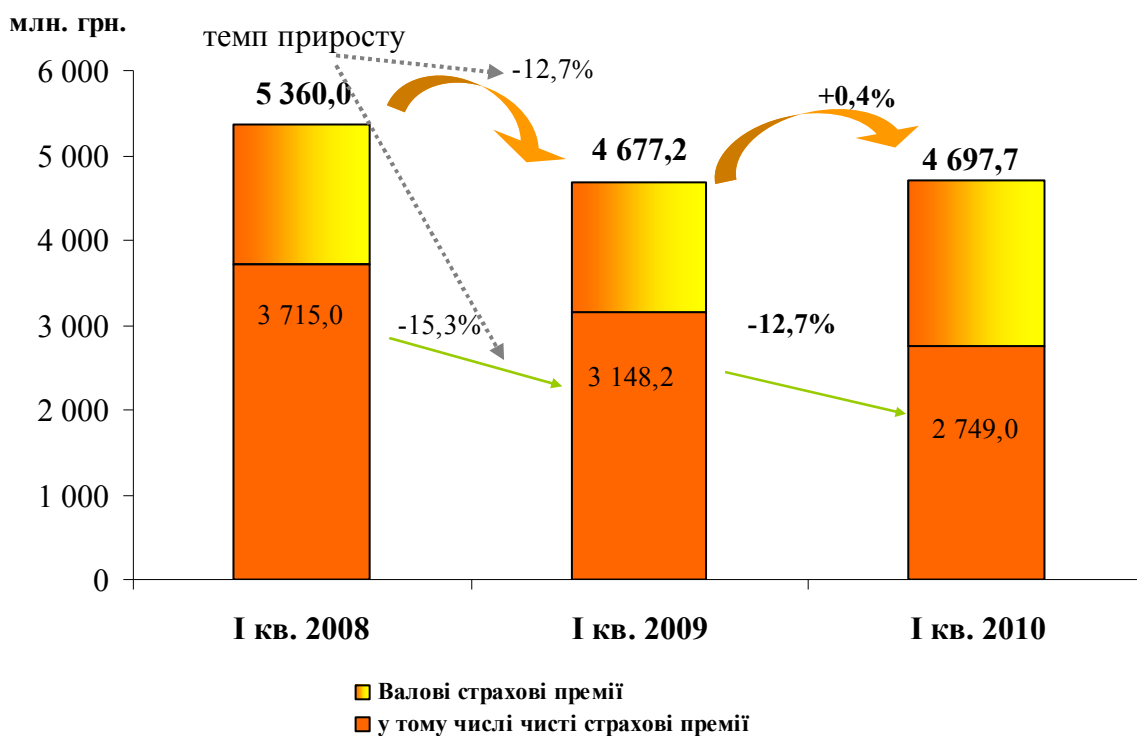

Рис. 1. Динаміка страхових премій у I кв. 2008 - 2010 рр., млн. грн.

Так, розмір валових страхових премій за I квартал 2010 року збільшився лише на 0,4% (або на 20,5 млн. грн.) у порівнянні з відповідним кварталом 2009 року, а обсяг чистих страхових премій за I квартал 2010 року зменшився на 12,7% (або на 399,2 млн. грн.) у порівнянні з I кварталом 2009 року. Збереження обсягу валових страхових премій у I кварталі 2010 року на рівні аналогічного кварталу 2009 року відбулося за рахунок зростання обсягу внутрішнього перестраховування до 1 948,7 млн. грн.

Концентрація страхового ринку станом на 31.03.10 щодо частки перших СК (Тор) за надходженнями валових страхових премій представлена в таблиці 4.

Таблиця 4

Концентрація страхового ринку станом на 31.03.10

Перші (Тор)	страхування "Life"		страхування "non-Life"	
	Надходження премій (млн. грн.)	Частка на ринку, %	Надходження премій (млн. грн.)	Частка на ринку, %
Тор 3	86,3	52,4%	802,7	17,7%
Тор 10	132,6	80,6%	1 646,2	36,3%
Тор 20	156,3	95,0%	2 473,6	54,6%
Тор 50	164,6	100,0%	3 570,2	78,8%
Тор 100	х	х	4 208,2	92,8%
Тор 200	х	х	4 504,0	99,4%
Всього	164,6	100,0%	4 533,1	100,0%

Виходячи з даних таблиці 4 можна констатувати, що незважаючи на значну кількість компаній, фактично на страховому ринку основну частку валових страхових премій – 92,8% – акумулюють 100 СК "non-Life" (26,7% всіх СК "non-Life") та 95,0% – 20 СК "Life" (28,6% всіх СК "Life").

Страхові премії за видами страхування у I кв. 2009 – 2010 рр. (обсяги, структура та темпи приросту) наведено в таблиці 5 та на рис. 2, 3, 4.

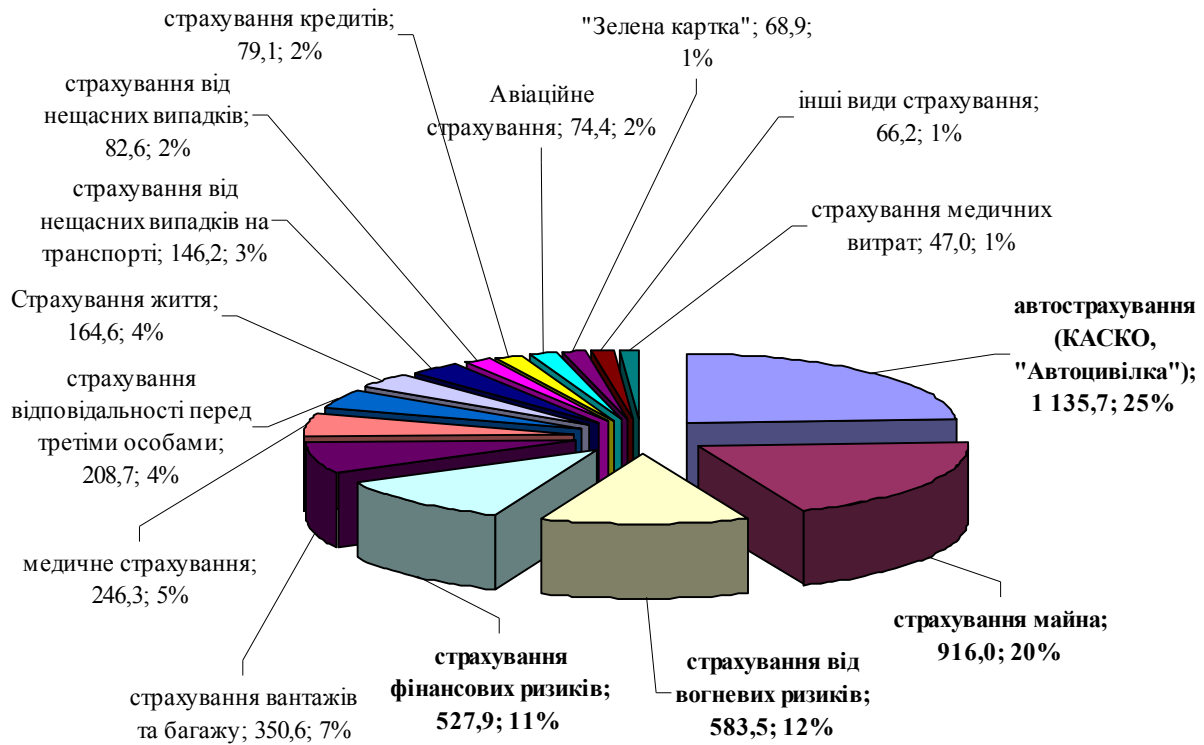

Рис. 2. Структура валових страхових премій за видами страхування у I кв. 2010 року, (млн. грн., %)

У структурі валових страхових премій за видами страхування найбільша частка страхових премій належить таким видам страхування, як: автострахування (КАСКО, «Автоцивілка») – 1 135,7 млн. грн. (або 25%), оскільки наземний автомобільний транспорт – найбільш наближений до людей засіб пересування; страхування майна – 916,0 млн. грн. (або 20%); страхування від вогневих ризиків – 583,5 млн. грн. (12%).

Таблиця 5

Страхові премії за видами страхування у I кв. 2009 та I кв. 2010 рр. (обсяги, структура та темпи приросту)

Види страхування	Страхові премії, в млн.грн.				Структура страхових премій				Темпи приросту страхових премій	
	Валові		Чисті*		Структура валових		Структура чистих*		Валових премій	Чистих премій
	I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р.	I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р.	I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р.	I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р.	I кв. 2010 р./ I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р./ I кв. 2009 р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховання життя	206,9	164,6	206,8	164,5	4,4%	3,5%	6,6%	6,0%	-20,4%	-20,5%
Види страхування, інші, ніж страхування життя, у тому числі:	4 470,3	4 533,2	2 941,4	2 584,6	95,6%	96,5%	93,4%	94,0%	1,4%	-12,1%
Добровільне особисте страхування	371,6	413,7	337,2	380,0	7,9%	8,8%	10,7%	13,8%	11,3%	12,7%
Добровільне майнове страхування	3 453,3	3 273,5	2 025,1	1 524,8	73,8%	69,7%	64,3%	55,5%	-5,2%	-24,7%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	486,7	527,9	204,0	151,9	10,4%	11,2%	6,5%	5,5%	8,5%	-25,5%
Добровільне страхування відповідальності	108,6	235,3	70,7	101,1	2,3%	5,0%	2,2%	3,7%	116,7%	43,0%
Недержавне обов'язкове страхування	536,5	610,1	508,1	578,1	11,5%	13,0%	16,1%	21,0%	13,7%	13,8%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	399,1	459,0	388,9	451,3	8,5%	9,8%	12,4%	16,4%	15,0%	16,0%
Державне обов'язкове страхування	0,3	0,6	0,3	0,6	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
ВСЬОГО (всі види страхування)	4 677,2	4 697,8	3 148,2	2 749,1	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,4%	-12,7%

- Чисті страхові премії та виплати – валові страхові премії (або виплати) за мінусом коштів з внутрішнього перестраховання.

Рис. 3. Структура валових страхових премій у I кв. 2010 року

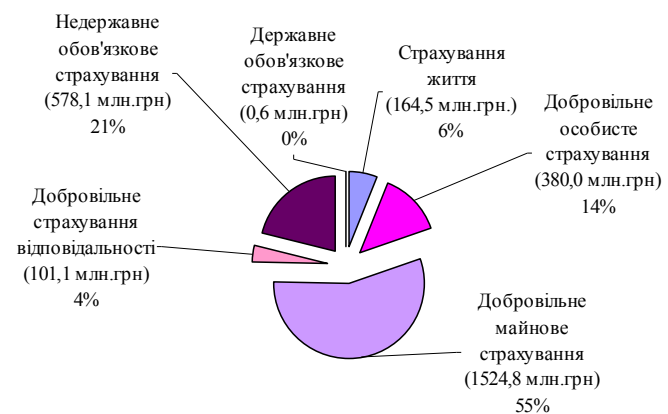

Рис. 4. Структура чистих страхових премій у I кв. 2010 року

III. Страхові виплати/відшкодування

Розмір валових страхових виплат за січень – березень 2010 року становив **1 255,8 млн. грн.**, у тому числі з видів страхування, інших, ніж страхування життя – **1 242,1 млн. грн.** (або 98,9%), зі страхування життя – **13,6 млн. грн.** (або 1,1%).

Обсяг **чистих страхових виплат** становив **1 237,6 млн. грн.** та зменшився порівняно з аналогічним періодом 2009 року на 11,4%.

Обсяги валових та чистих страхових виплат за I квартал 2010 року зменшилися у порівнянні з аналогічним звітним кварталом 2009 року, як це зображено на рис. 5.

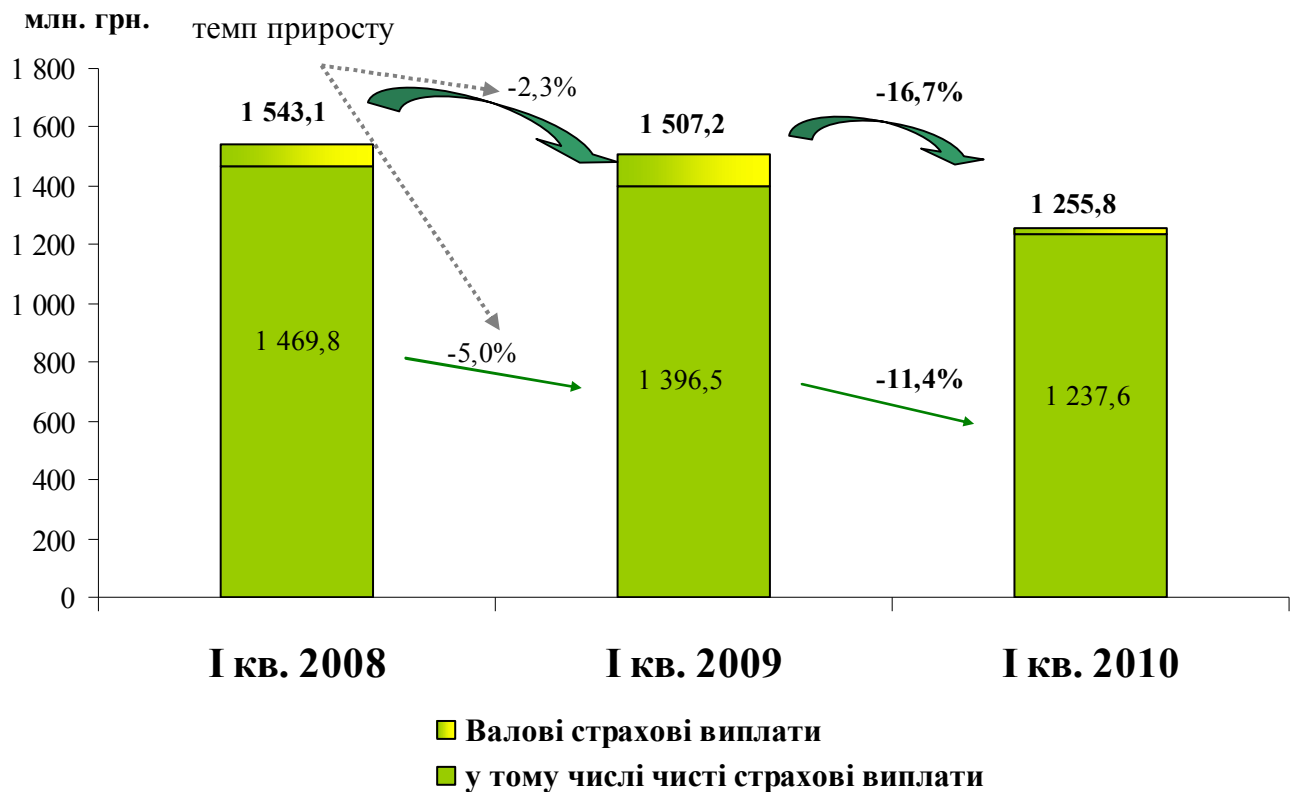

Рис. 5. Динаміка страхових виплат за I квартали 2008 - 2010 рр., млн. грн.

Так, обсяг валових страхових виплат за січень – березень 2010 року знизився на 16,7% порівняно з аналогічним періодом 2009 року (до 1 255,8 млн. грн.), а обсяги чистих страхових виплат зменшились на 11,4% і становили 1 237,6 млн. грн.

Страхові виплати за видами страхування за I квартали 2009 – 2010 рр. (обсяги, структура та темпи приросту) наведено в таблиці 6 та на рис. 6, 7, 8.

Таблиця 6

Страхові виплати за видами страхування у I кв. 2009 та I кв. 2010 рр. (обсяги, структура та темпи приросту)

Види страхування	Страхові виплати, в млн. грн.				Структура страхових виплат				Темпи приросту страхових виплат	
	Валові		Чисті*		Структура валових		Структура чистих*		Валових виплат	Чистих виплат
	I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р.	I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р.	I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р.	I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р.	I кв. 2010 р./ I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р./ I кв. 2009 р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховання життя	16,0	13,6	16,0	13,6	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	-15,0%	-15,0%
Види страхування, інші, ніж страхування життя, у тому числі:	1 493,1	1 242,1	1 382,5	1 223,9	98,9%	98,9%	98,9%	98,9%	-16,8%	-11,5%
Добровільне особисте страхування	180,8	204,9	177,2	203,2	12,0%	16,3%	12,7%	16,4%	13,3%	14,7%
Добровільне майнове страхування	1 153,4	840,5	1 047,5	825,0	76,4%	66,9%	74,9%	66,7%	-27,1%	-21,2%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	350,6	262,4	289,0	279,3	23,2%	20,9%	20,7%	22,6%	-25,2%	-3,4%
Добровільне страхування відповідальності	5,2	6,3	5,2	6,3	0,3%	0,5%	0,4%	0,5%	21,2%	21,2%
Недержавне обов'язкове страхування	153,4	189,9	152,3	188,9	10,2%	15,1%	10,9%	15,3%	23,8%	24,0%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	144,6	185,6	144,0	185,3	9,6%	14,8%	10,3%	15,0%	28,4%	28,7%
Державне обов'язкове страхування	0,3	0,5	0,3	0,5	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	66,7%	66,7%
ВСЬОГО (всі види страхування)	1 509,1	1 255,7	1 398,5	1 237,5	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	-16,8%	-11,5%

* Чисті страхові премії та виплати - це валові страхові премії (або виплати) за мінусом коштів з внутрішнього перестраховання

Рис. 6. Структура валових страхових виплат у I кв. 2010 року

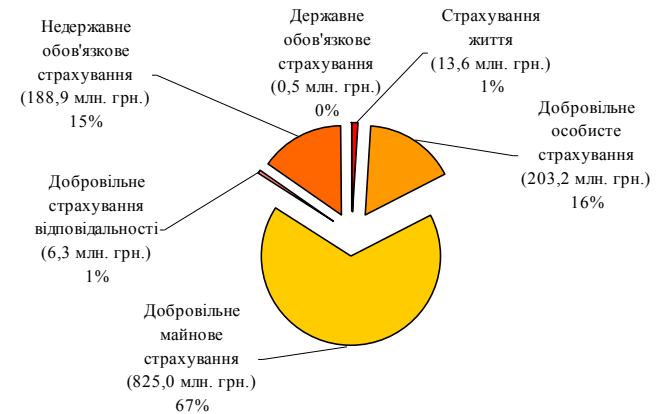

Рис. 7. Структура чистих страхових виплат у I кв. 2010 року

Структуру валових страхових виплат (відшкодувань) за видами страхування у I кварталі 2010 року зображено на рис. 8.

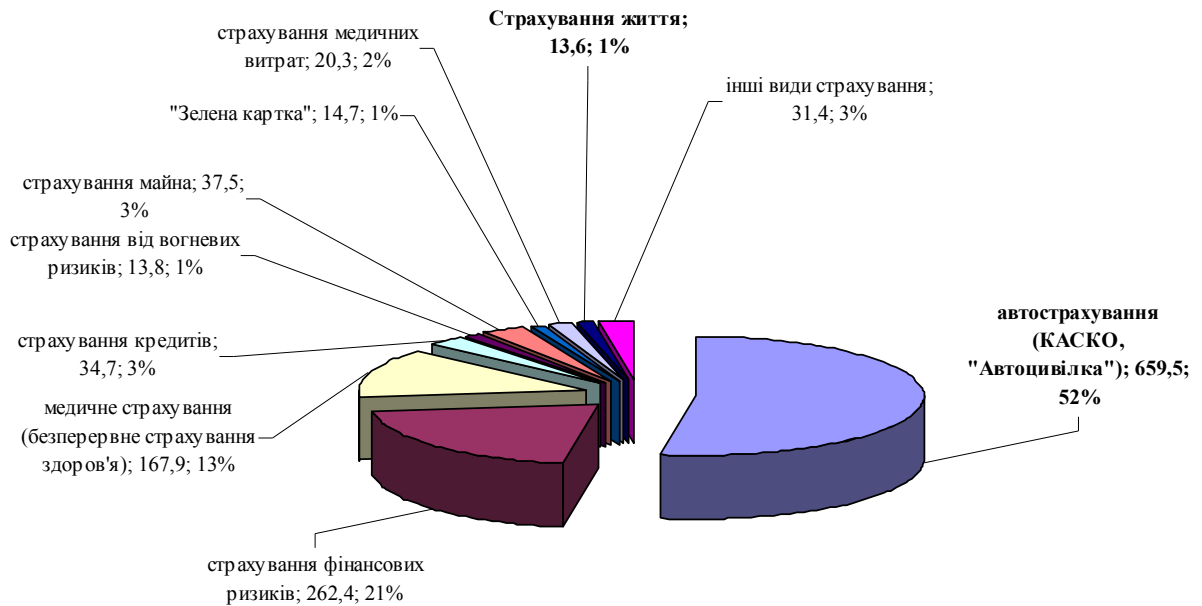

Рис. 8. Структура валових страхових виплат за видами страхування у I кв. 2010 року, (млн. грн., %)

У структурі валових страхових виплат найбільша частка страхових виплат припадає на такі види страхування, як: автострахування (КАСКО, «Автоцивілка») – 52% (або 659,5 млн. грн.), даний вид у структурі валових страхових премій також займає лідируючу позицію, а рівень валових страхових виплат становить 58,1%; страхування фінансових ризиків – 21% (або 262,4 млн. грн.), у структурі валових страхових премій даний вид займає четверту позицію, а рівень валових страхових виплат – 49,7%; частка медичного страхування (безперервне страхування здоров'я) становить 13% (або 167,9 млн. грн.), а рівень виплат – 68,2%.

Рівень страхових виплат за видами страхування

Рівень валових страхових виплат (відношення валових виплат до валових премій) за січень – березень 2010 року становив 26,7% (таблиця 7). Високий рівень валових страхових виплат (більше 20%) спостерігався сукупно за такими видами страхування: добровільне особисте страхування – 49,5% (у I кварталі 2009 р. – 48,7%), добровільне майнове страхування – 25,7% (у I кварталі 2009 р. – 33,4%), недержавне обов'язкове страхування – 31,1% (у I кварталі 2009 р. – 28,6%), а також державне обов'язкове страхування – 83,3% (у I кварталі 2009 р. – 100,0%).

Рівень страхових виплат за видами страхування

Види страхування	Рівень страхових виплат			
	Рівень валових виплат		Рівень чистих виплат	
	І кв. 2009 р.	І кв. 2010 р.	І кв. 2009 р.	І кв. 2010 р.
1	2	3	4	5
Страхування життя	7,7%	8,3%	7,7%	8,3%
Види страхування інші, ніж страхування життя, у тому числі:	33,4%	27,4%	47,0%	47,4%
Добровільне особисте страхування	48,7%	49,5%	52,6%	53,5%
Добровільне майнове страхування	33,4%	25,7%	51,7%	54,1%
<i>- в тому числі страхування фінансових ризиків</i>	72,0%	49,7%	141,7%	183,9%
Добровільне страхування відповідальності	4,8%	2,7%	7,4%	6,2%
Недержавне обов'язкове страхування	28,6%	31,1%	30,0%	32,7%
<i>- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів</i>	36,2%	40,4%	37,0%	41,1%
Державне обов'язкове страхування	100,0%	83,3%	100,0%	83,3%
ВСЬОГО (всі види страхування)	32,3%	26,7%	44,4%	45,0%

Рівень чистих страхових виплат (відношення чистих виплат до чистих премій) за січень – березень 2010 року становив 45,0% (за січень – березень 2009 р. – 44,4%). Високий рівень чистих страхових виплат у I кварталі 2010 року спостерігався за видами добровільного страхування фінансових ризиків – 183,9%, з добровільного особистого страхування – 53,5%, а також з добровільного майнового страхування – 54,1%. Зростання рівня валових та чистих страхових виплат з добровільного страхування фінансових ризиків може свідчити про використання страховими компаніями схем з оптимізації оподаткування.

Рівень чистих страхових виплат перевищує рівень валових, оскільки при розрахунку не враховуються частки страхових виплат, що сплачуються за договорами внутрішнього перестраховання ризиків, та частки страхових премій, що сплачуються за операціями внутрішнього страхування.

Валові страхові виплати та рівень страхових виплат за видами страхування за підсумками січня – березня 2010 року в порівнянні з аналогічним періодом 2009 року зображено у Таблиці 8.

Валові страхові виплати та рівень страхових виплат за видами страхування за січень – березень 2009 – 2010 рр.

Види страхування	Валові страхові виплати		Рівень страхових виплат	
	І кв. 2009 р.	І кв. 2010 р.	І кв. 2009 р.	І кв. 2010 р.
	(млн. грн.)	(млн. грн.)	(%)	(%)
1	2	3	4	5
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	142,4	167,9	68,9%	68,2%
Страхування здоров'я на випадок хвороби	7,9	8,9	23,9%	23,4%
Страхування наземного транспорту ("КАСКО")	681,7	488,6	80,9%	65,5%
Страхування повітряного транспорту	0,04	0,2	0,5%	4,0%
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	36,3	13,8	8,5%	2,4%
Добровільне страхування цивільно-правової відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	2,2	2,4	9,8%	12,8%
Страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	51,0	34,7	6,4%	43,9%
Страхування фінансових ризиків	350,6	262,4	72,0%	49,7%
Страхування медичних витрат	20,7	20,3	38,6%	43,2%
Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів ("Автоцивілка")	125,1	170,9	36,3%	43,8%
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів ("Зелена картка")	19,5	14,7	35,9%	21,4%
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	6,7	2,7	11,6%	3,6%

Кількість страхових компаній "non-Life", у яких за січень – березень 2010 року рівень валових страхових виплат був менше 15%, становить 174 СК (або 39,2%), з них 3 СК отримали премії від 200 – 350 млн. грн. (сумарно 802,8 млн. грн., або 17,7% від ринку "non-Life").

Кількість страхових компаній "non-Life", у яких за січень – березень 2010 року рівень валових страхових виплат був більше 50%, становить 56 СК (або 12,6%). Сумарні страхові премії 56 СК – 913,2 млн. грн. (або 20,1% від ринку "non-Life"), а сумарні страхові виплати 56 СК – 625,7 млн. грн. (або 50,4% від ринку "non-Life").

Сектор страхування фізичних осіб

Від страхувальників-фізичних осіб за січень – березень 2010 року надійшло **1 297,9 млн. грн.** валових страхових премій, що на 2,8% менше, ніж за аналогічний період 2009 року.

Структура валових страхових премій від фізичних осіб станом на 31.03.10 має такий вигляд:

- за видами страхування, іншими, ніж страхування життя – **1 169,4 млн. грн.** (на 0,5% менше, ніж за аналогічний період 2009 року);
- за страхуванням життя – **128,6 млн. грн.** (на 19,8% менше, ніж за аналогічний період 2009 року).

Виплачено страхових виплат/відшкодувань страхувальникам-фізичним особам за січень – березень 2010 року **641,1 млн. грн.** (51,1% від загальних валових виплат), що на 14,7% менше, ніж за аналогічний період 2009 року.

Як свідчать дані рисунка 9, рівень валових виплат фізичним особам (відношення виплат до премій) станом на 31.03.10 становив 49,4%, що на 6,7 в.п. менше, ніж станом на відповідну звітну дату 2009 року.

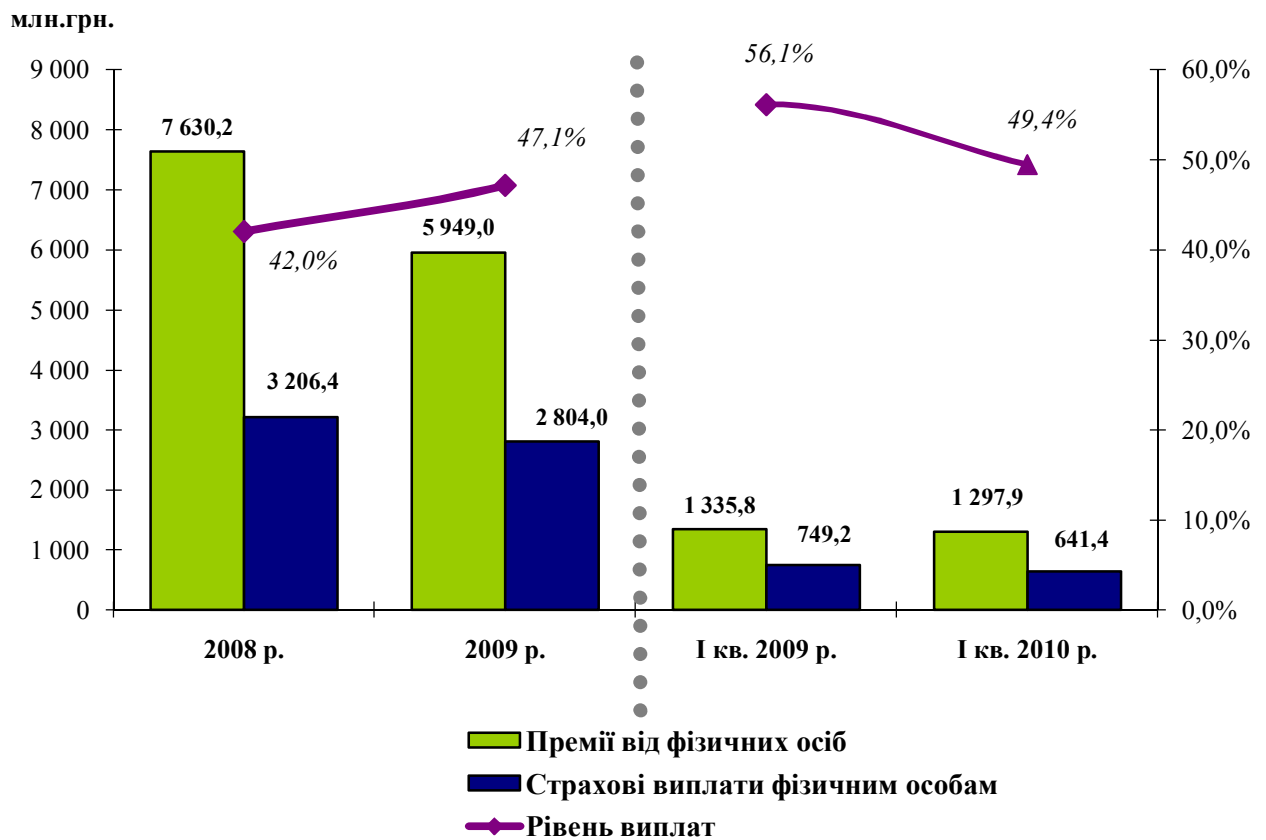

Рис. 9. Динаміка страхових платежів та виплат, а також рівня страхових виплат у секторі страхування фізичних осіб протягом 2008 – I кв. 2010 рр.

Структура страхових платежів та виплат у секторі страхування фізичних осіб станом на 31.03.10 має такий вигляд:

- 39,1% всіх премій від громадян становили премії від страхування наземного транспорту (КАСКО) – **507,9 млн. грн.**; від страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) надійшло 305,7 млн. грн. (23,6% відповідно); від медичного страхування (безперервне страхування здоров'я) – 83,8 млн. грн. (6,5%); від

страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ – 52,1 млн. грн. (4,0%); від страхування від нещасних випадків – 50,1 млн. грн. (3,9%);

- основна частина страхових виплат (59,9%) здійснена за договорами страхування наземного транспорту (КАСКО) – **384,2 млн. грн.**, частина страхових виплат (21,2% відповідно), здійснена за договорами страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”), становила 136,2 млн. грн.; за договорами медичного страхування фізичним особам було виплачено 62,7 млн. грн. (9,8% від загального розміру страхових виплат/відшкодувань страхувальникам-фізичним особам).

Рівень виплат за договорами страхування наземного транспорту (КАСКО), укладеними зі страхувальниками – фізичними особами, станом на 31.03.10 становив 75,6%, за договорами страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – 44,6%, за медичним страхуванням – 74,8%.

Основні показники автострахування за січень – березень 2010 року

Динаміка основних показників страхування автотранспорту – страхування наземного транспорту (КАСКО) та страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – наведена в таблиці 9.

Таблиця 9

Динаміка основних показників автострахування
за січень – березень 2009 – 2010 рр.

Вид страхування	Показник		Валові страхові премії		Валові страхові виплати		Рівень страхових виплат		Темпи приросту	
	І кв. 2009 р.	І кв. 2010 р.	І кв. 2009 р.	І кв. 2010 р.	І кв. 2009 р.	І кв. 2010 р.	Валові страхові премії	Валові страхові виплати		
	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	%	%	І кв. 2010 р./ І кв. 2009 р.			
Страхування наземного транспорту (КАСКО)	842,7	745,6	681,7	488,6	80,9%	65,5%	-11,5%	-28,3%		
Страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”)	344,9	390,1	125,1	170,9	36,3%	43,8%	13,1%	36,6%		

Згідно з даними таблиці 9, надходження валових премій при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) за січень – березень 2010 року скоротилися на **11,5%** у порівнянні з аналогічним періодом 2009 року і склали **745,6 млн. грн.**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – збільшилися на **13,1%** і становили **390,1 млн. грн.**

Зменшення надходжень валових премій зі страхування наземного транспорту (КАСКО) пов'язане з девальвацією національної грошової одиниці та зменшенням платоспроможності населення.

Обсяг валових виплат при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) за січень – березень 2010 року становив **488,6 млн. грн.**, що на **28,3%** менше, ніж за аналогічний період 2009 року; розмір валових виплат при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) становив **170,9 млн. грн.**, що на **36,6%** більше, ніж за аналогічний період 2009 року.

Рівень валових виплат зі страхування наземного транспорту (КАСКО) станом на 31.03.10 становив 65,5% (станом на 31.03.09 – 80,9%), при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – 43,8% (станом на 31.12.09 – 36,3%).

Станом на кінець I кварталу 2010 року:

- при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) розмір чистих страхових премій становив **661,9 млн. грн.**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – **386,3 млн. грн.**;

- при страхуванні наземного транспорту (КАСКО) розмір чистих страхових виплат становив **468,3 млн. грн.**, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів („Автоцивілка”) – **170,7 млн. грн.**

IV. Страхування життя

Загальна сума валових страхових платежів (премій, внесків), отриманих страховиками при страхуванні життя за січень – березень 2010 року, становила **164,6 млн. грн.**, що на 20,4% менше, ніж за відповідний період 2009 року (I кв. 2009 р. – 206,9 млн. грн.).

Структура валових надходжень страхових платежів (премій, внесків) за січень – березень 2010 року має такий вигляд:

- 128,6 млн. грн. (або 78,1%) – платежі, що надійшли від фізичних осіб;
- 35,9 млн. грн. (або 21,8%) – платежі, що надійшли від юридичних осіб;
- 0,1 млн. грн. (або 0,1%) – платежі, що надійшли від перестраховальників.

У I кварталі 2010 року зменшилась кількість застрахованих фізичних осіб на 4,7% (до 112 707 особи) у порівнянні з 118 220 застрахованими фізичними особами у I кварталі 2009 року. Станом на 31.03.2010 застраховано 2 974 028 фізичних осіб.

Структура валових страхових премій та виплат із страхування життя зображена на рисунках 10 та 11.

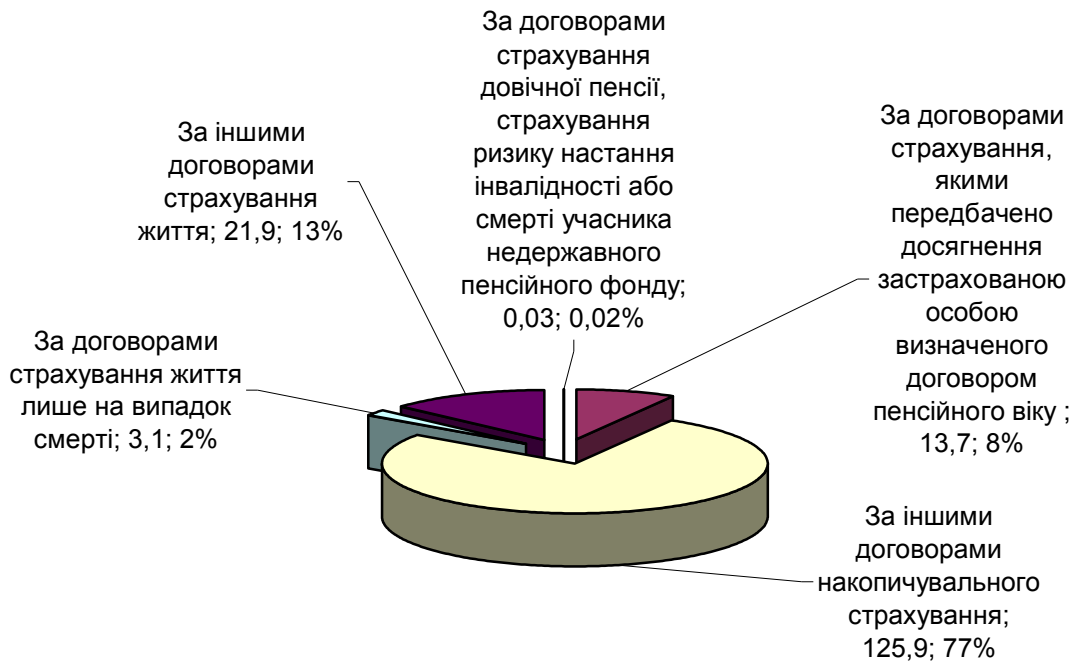

Рис 10. Структура валових страхових премій із страхування життя станом на 31.03.10 (млн. грн., %)

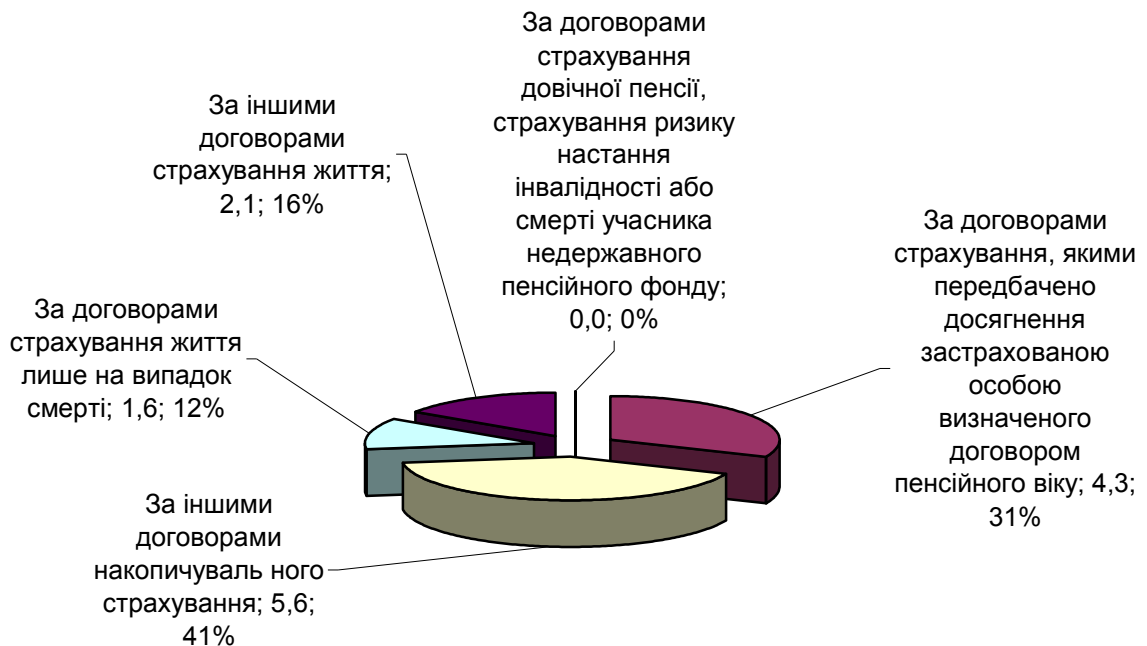

Рис 11. Структура валових страхових виплат із страхування життя станом на 31.03.10 (млн. грн., %)

Обсяги надходжень валових страхових платежів та валових страхових виплат за 2008 – I кв. 2010 рр. зображено на рис. 12.

Рис. 12. Динаміка страхових премій та страхових виплат із страхування життя за 2008 – I кв. 2010 рр. (млн. грн., %)

Розмір валових страхових виплат із страхування життя за січень – березень 2010 року становив **13,6 млн. грн.**¹, що на 15,0% менше у порівнянні з відповідним періодом 2009 року.

У I кварталі 2010 року приріст резервів із страхування життя збільшився на 84,7 млн. грн. (до 55,3 млн. грн.) у порівнянні з I кварталом 2009 року (Таблиця 10). Від'ємне значення показника величини зміни резервів із страхування життя за підсумками I кварталу 2009 та I кварталу 2010 рр. отримали 14 СК "Life", що пов'язано з достроковим розірванням договорів страхування. Приріст резервів із страхування життя у двох страхових компаніях "Life" у I кварталі 2010 року становив 30,0 та 22,7 млн. грн. (36,3% та 27,5% від загального приросту резервів відповідно²).

¹ Включаючи страхові виплати у вигляді анuitетів.

² Від'ємні значення приросту резервів із страхування життя при розрахунку часток не використовувались.

Зміна резервів із страхування життя у I кв. 2009 – 2010 рр.

Показники	I кв. 2009 р.	I кв. 2010 р.	Приріст
	млн. грн.	млн. грн.	I кв. 2010 р./ I кв. 2009 р.
Величина зміни резервів із страхування життя, у тому числі, яка відповідає:	-29,4	55,3	288,1%
інвестиційним доходам, що застосовуються для розрахунку страхових тарифів;	15,8	22,6	43,0%
індексації розмірів страхових сум та (або) страхових виплат за офіційним індексом інфляції;	4,0	3,9	-2,5%
частині інвестиційного доходу від розміщення коштів резервів із страхування життя, що залишилась після передбачених статтею 9 Закону України «Про страхування» обов'язкових відрахувань в математичні резерви та вирахувань витрат страховика на ведення справи;	11,7	10,3	-12,0%
загальному обсягу збільшення розмірів страхових сум та (або) страхових виплат (бонусів), які визначено за іншими фінансовими результатами діяльності згідно з договорами страхування, що передбачають участь страхувальника у інвестиційному доході страховика;	0,9	0,8	-11,1%
величині зміни розмірів страхових сум та (або) страхових виплат за договорами страхування, грошові зобов'язання за якими визначено у вільноконвертованій валюті або розрахункових величинах.	1,3	-0,9	-169,2%

V. Перестраховання

За договорами перестраховання ризиків за січень – березень 2010 року українські страховики (цеденти, перестраховальники) *сплатили часток страхових премій 2 263,6 млн. грн.* (за січень – березень 2009 р. – 1 840,4 млн. грн.), з них:

- перестраховикам-нерезидентам – **314,9 млн. грн.** (за I кв. 2009 р. – 311,4 млн. грн.),
- перестраховикам-резидентам – **1 948,7 млн. грн.** (за I кв. 2009 р. – 1 529,0 млн. грн.).

Загальна сума часток страхових виплат, компенсованих перестраховиками, становила **55,7 млн. грн.** (за I кв. 2009 р. – 168,4 млн. грн.), в тому числі компенсовано:

- перестраховиками-нерезидентами – **37,5 млн. грн.** (за I кв. 2009 р. – 57,7 млн. грн.),
- перестраховиками-резидентами – **18,2 млн. грн.** (за I кв. 2009 р. – 110,7 млн. грн.).

У співвідношенні до валових страхових премій частка вихідного перестраховання станом на 31.03.10 становила 48,2% (рис. 13).

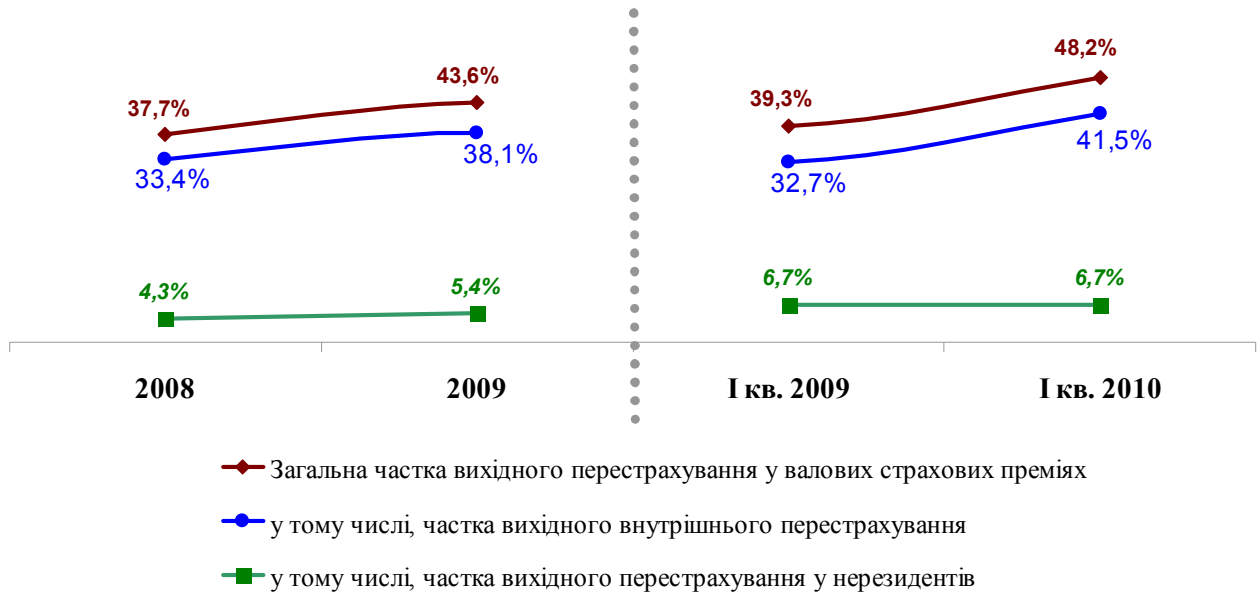

Рис. 13. Частки страхових премій, сплачених на перестраховання у співвідношенні до валових страхових премій протягом 2008 – 2010 рр.

На рис. 14 представлено структуру перестраховання ризиків у нерезидентів у I кварталі 2010 року. Від загальної суми сплачених часток страхових премій на перестраховання нерезидентам (314,9 млн. грн.) найбільше сплачено до Сполученого королівства Велика Британія (32% або 104,7 млн. грн.), Німеччини (17% або 52,2 млн. грн.) та Російської Федерації (15% або 46,5 млн. грн.).

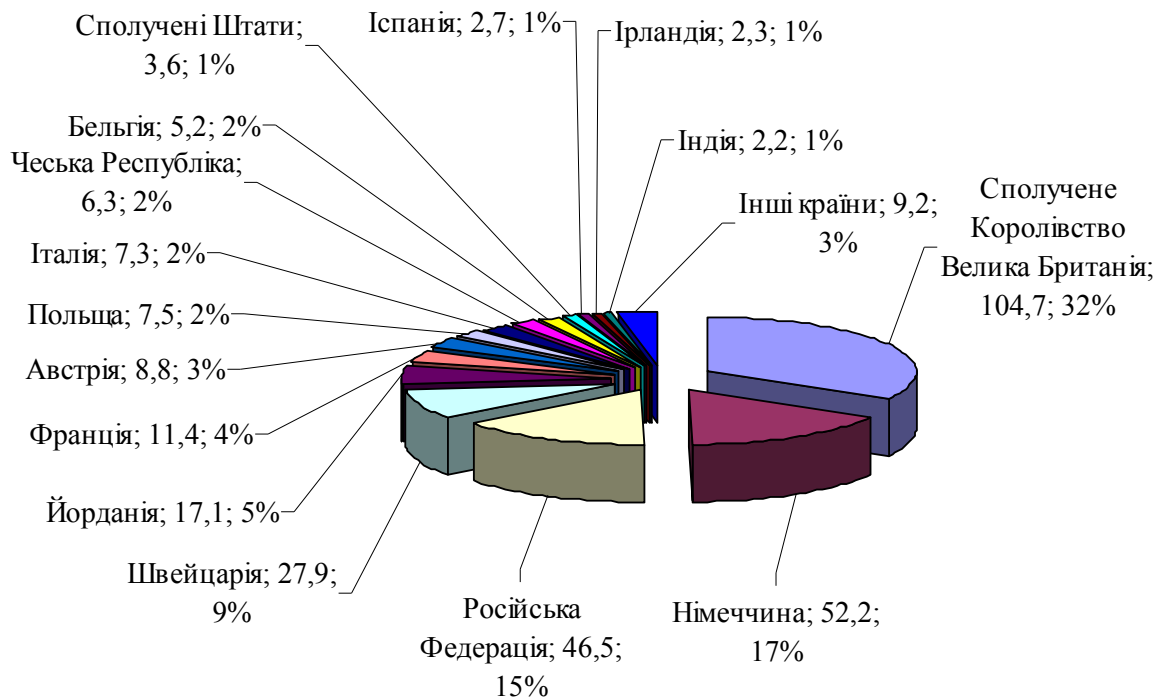

Рис. 14. Частка страхових платежів, яка належить перестраховику-нерезиденту станом на 31.03.10 (млн. грн., %)

VI. Активи страховиків та сформовані страхові резерви

Динаміка активів та обсягів страхових резервів страховиків за січень – березень 2008 – 2010 рр. зображена на рис. 15.

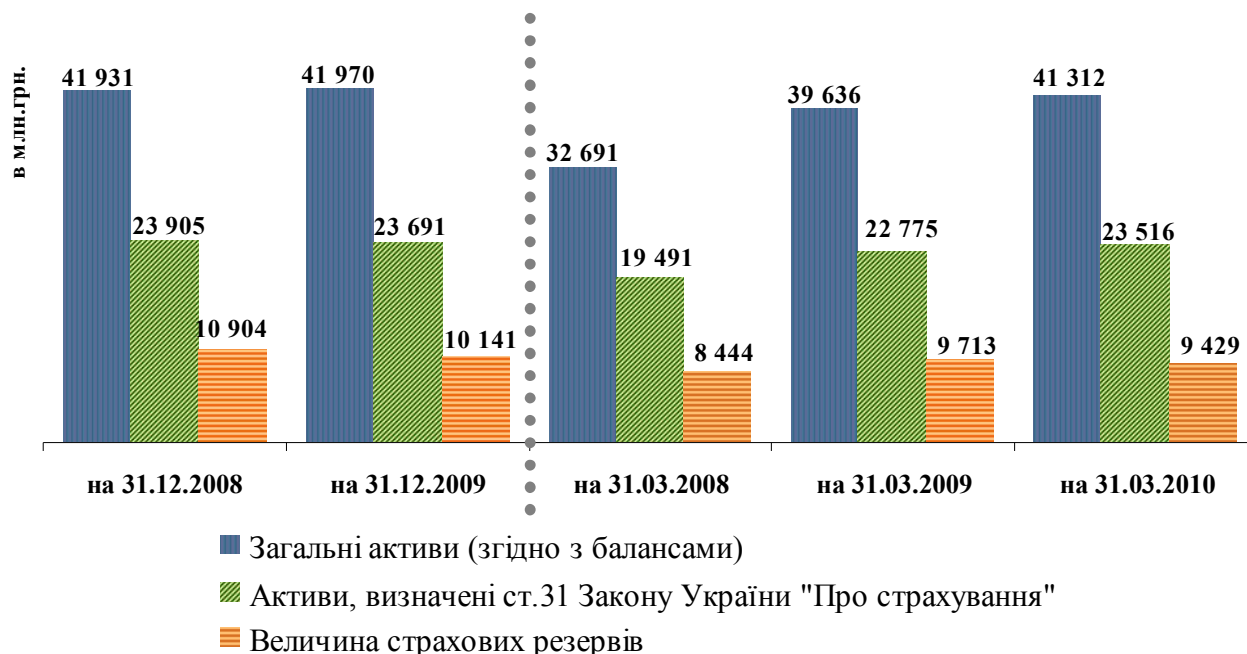

Рис. 15. Динаміка активів та обсягів страхових резервів страховиків за 2008 – 2009 рр. та станом на 31.03.2010 р.

Станом на 31.03.10 обсяг загальних активів страховиків становив 41 312,1 млн. грн., що на 4,2% більше, ніж на відповідну звітну дату 2009 року, а величина активів, визначених ст. 31 Закону України «Про страхування», збільшилась на 3,3% (до 23 515,6 млн. грн.), відповідно.

Разом з тим, основною проблемою для страховиків залишається недостатність ліквідних фінансових інструментів для проведення ефективної політики інвестування коштів у зв'язку з призначенням тимчасової адміністрації в банківських установах, у яких відкриті депозити страховиків, зростанням ризику невиконання зобов'язань перестраховиками-резидентами.

Розміщення страхових резервів здійснюється згідно зі статтею 31 Закону України «Про страхування», де визначено перелік активів за відповідними категоріями.

Станом на 31.03.10 обсяг активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів³, становив **23 515,6 млн. грн.** (на 740,7 млн. грн. більше, ніж на відповідну дату 2009 року), які використано з метою представлення коштів страхових резервів у розмірі **9 428,9 млн. грн.**

У структурі активів страхових компаній, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів

³ - відповідно до статті 31 Закону України «Про страхування».

(Таблиця 11) помітно зменшилась частка банківських вкладів (депозитів) з 27,3% до 25,3% (з 6 218,9 млн. грн. – станом на 31.03.09 до 5 956,4 млн. грн. – станом на 31.03.10), у тому числі в іноземній валюті – з 7,6% до 6,6% (з 1 741,0 млн. грн. – станом на 31.03.09 до 1 558,0 млн. грн. – станом на 31.03.10). На 2,9 в. п. (на 707,5 млн. грн.) збільшилась частка цінних паперів, що емітуються державою і станом на 31.03.10 становила 1 092,1 млн. грн. Станом на 31.03.10 частка облігацій у структурі активів становила 2,2% (517,8 млн. грн.), що на 0,8 в. п. (на 165,9 млн. грн.) менше, ніж на відповідну звітну дату 2009 року.

У структурі активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя (Таблиця 12) на 2,7 в. п. (на 166,8 млн. грн.) збільшилась частка грошових коштів на поточних рахунках та станом на 31.03.10 становила 944,5 млн. грн., у тому числі в іноземній валюті станом на 31.03.10 становила 165,9 млн. грн., що на 1 в. п. більше, ніж на відповідну звітну дату 2009 року. Частка нерухомого майна станом на 31.03.10 зменшилась на 2,2 в. п. (до 641,6 млн. грн.) у порівнянні з відповідною датою 2009 року. Частка акцій станом на 31.03.10 зменшилась на 8,2 в. п. (до 1 137,5 млн. грн.) у порівнянні з відповідною датою 2009 року. Частка цінних паперів, що емітуються державою, збільшилась на 5,7 в. п. (з 379,2 млн. грн. станом на 31.03.09 до 869,9 млн. грн. станом на 31.03.10).

У структурі активів, якими представлені технічні резерви (Таблиця 13), на 3,3 в. п. збільшилась частка грошових коштів на поточних рахунках (з 706,8 млн. грн. – станом на 31.03.09 до 843,4 млн. грн. – станом на 31.03.10), у тому числі частка в іноземній валюті збільшилась на 1,3 в. п. (з 69,2 млн. грн. – станом на 31.03.09 до 157,2 млн. грн. – станом на 31.03.10). Станом на 31.03.10 на 3,0 в. п. (до 471,8 млн. грн.) зменшилась частка банківських вкладів (депозитів) в іноземній валюті. На 9,6 в. п. (до 998,8 млн. грн.) зменшилась частка акцій, якими представлені технічні резерви. Станом на 31.03.10 частка цінних паперів, що емітуються державою, становила 4,2% (319,1 млн. грн.), що на 3,3 в. п. більше, ніж на відповідну дату 2009 року.

У структурі активів, якими представлені резерви зі страхування життя (Таблиця 14), частка банківських вкладів (депозитів) зменшилась на 3,2 в. п., при зростанні загального обсягу з 637,5 млн. грн. – станом на 31.03.09 до 732,7 млн. грн. – станом на 31.03.10, у тому числі частка банківських вкладів (депозитів) в іноземній валюті станом на 31.03.10 зросла на 6,7 в. п. (до 21,6%) у порівнянні з відповідною звітною датою 2009 року і становила 398,9 млн. грн. На 10 в. п. (до 29,8%) збільшилась частка цінних паперів, що емітуються державою, і станом на 31.03.10 становила 550,8 млн. грн. На 3,5 в. п. (до 4,6%) зменшилась частка прав вимог до перестраховиків-нерезидентів і станом на 31.03.10 становила 84,5 млн. грн. На 2,5 в. п. (до 7,5%) збільшилась частка акцій і станом на 31.03.10 становила 138,8 млн. грн.

У таблиці 11 та на рис. 16 відображена структура загальних активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів (ст. 31 Закону України «Про страхування»).

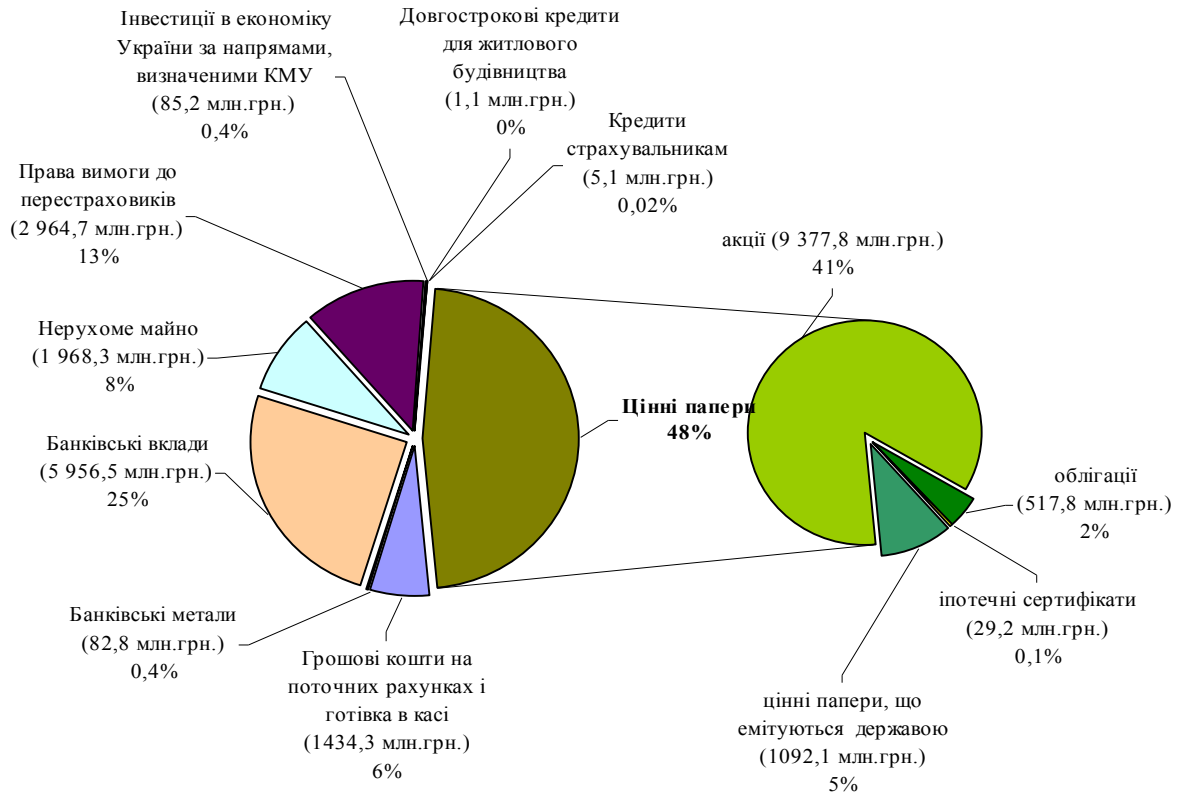

Рис. 16. Структура активів, дозволених для представлення коштів страхових резервів (ст. 31 Закону України «Про страхування»), станом на 31.03.2010

На рис. 17 зображена структура активів, якими представлено кошти страхових резервів станом на 31.03.10.

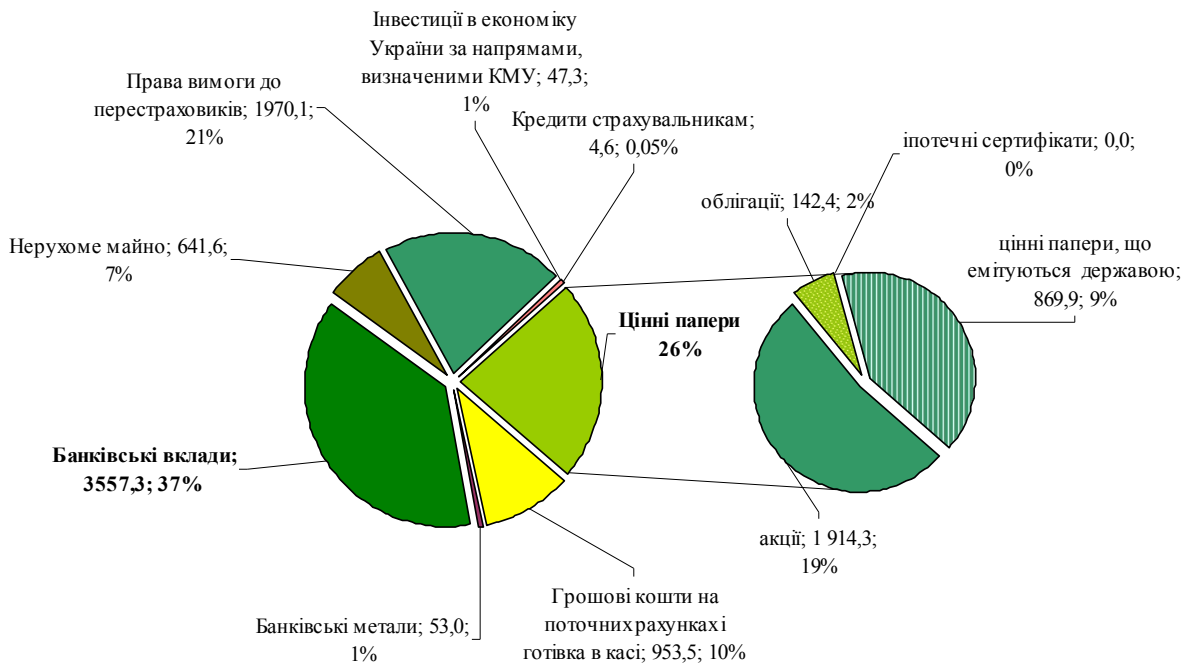

Рис. 17. Структура активів, якими представлено кошти страхових резервів, станом на 31.03.10 (млн. грн., %)

Активи страхових компаній

	Активи страховиків			
	млн. грн.		Структура активів	
	на 31.03.09	на 31.03.10	на 31.03.09	на 31.03.10
Загальні активи по балансу	39 636,4	41 312,1	X	X
<i>Категорія активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Активи, визначені ст.31 Закону України «Про страхування», у тому числі:	22 774,9	23 515,6	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	1 395,3	1 423,5	6,1%	6,1%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	279,4	244,0	1,2%	1,0%
2) банківські вклади (депозити)	6 218,9	5 956,4	27,3%	25,3%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	1 741,0	1 558,0	7,6%	6,6%
3) банківські метали	91,5	82,8	0,4%	0,4%
4) нерухоме майно	1 850,0	1 968,3	8,1%	8,4%
5) акції	9 116,9	9 377,8	40,0%	39,9%
6) облігації	683,7	517,8	3,0%	2,2%
7) іпотечні сертифікати	20,9	29,2	0,1%	0,1%
8) цінні папери, що емітуються державою	384,6	1 092,1	1,7%	4,6%
9) права вимоги до перестраховиків	2 940,6	2 964,7	12,9%	12,6%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	646,5	828,2	2,8%	3,5%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України *	60,4	85,2	0,3%	0,4%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	49,1	72,3	0,2%	0,3%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	7,8	7,8	0,03%	0,03%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,2	0,00%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	1,5	1,5	0,01%	0,01%
10.5) будівництво житла;	2,2	3,5	0,01%	0,0%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,00%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	0,9	5,1	0,0%	0,02%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	1,1	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	10,9	10,8	0,05%	0,0%

* - Постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1211 «Про затвердження напрямів інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів».

Розміщення коштів технічних резервів та резервів зі страхування життя

	Страхові резерви			
	млн. грн.		Структура активів	
	на 31.03.09	на 31.03.10	на 31.03.09	на 31.03.10
Сформовані страхові резерви	9 713,3	9 428,9	X	X
<i>Категорії активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя, у тому числі:	10 499,5	9 378,2	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	777,7	944,5	7,4%	10,1%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	80,1	165,9	0,8%	1,8%
2) банківські вклади (депозити)	3 712,5	3 557,3	35,4%	37,9%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	1 056,0	870,7	10,1%	9,3%
3) банківські метали	63,4	53,0	0,6%	0,6%
4) нерухоме майно	947,8	641,6	9,0%	6,8%
5) акції	2 131,4	1 137,5	20,3%	12,1%
6) облігації	247,8	142,4	2,4%	1,5%
7) іпотечні сертифікати	0,0	0,0	0,0%	0,0%
8) цінні папери, що емітуються державою	379,2	869,9	3,6%	9,3%
9) права вимоги до перестраховиків	2 176,9	1 970,1	20,7%	21,0%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	435,1	616,0	4,1%	6,6%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	53,6	47,3	0,5%	0,5%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	49,0	44,0	0,5%	0,5%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	2,4	0,9	0,0%	0,01%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,2	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	2,2	2,2	0,02%	0,02%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	0,5	4,6	0,0%	0,05%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,8	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	8,7	9,0	0,1%	0,1%

Розміщення коштів технічних резервів страхових компаній

	<i>Технічні резерви</i>			
	<i>млн. грн.</i>		<i>Структура активів</i>	
	<i>на 31.03.09</i>	<i>на 31.03.10</i>	<i>на 31.03.09</i>	<i>на 31.03.10</i>
Сформовані страхові резерви	9 713,3	9 428,9	100%	100%
- у тому числі технічні резерви	8 124,9	7 581,9	83,6%	80,4%
<i>Категорії активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені технічні резерви, у тому числі:	8 994,4	7 530,8	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	706,8	843,4	7,9%	11,2%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	69,2	157,2	0,8%	2,1%
2) банківські вклади (депозити)	3 075,0	2 824,6	34,2%	37,5%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	832,4	471,8	9,3%	6,3%
3) банківські метали	47,1	31,9	0,5%	0,4%
4) нерухоме майно	818,8	510,1	9,1%	6,8%
5) акції	2 055,7	998,8	22,9%	13,3%
6) облігації	101,3	68,9	1,1%	0,9%
7) іпотечні сертифікати	0,0	0,0	0,0%	0,0%
8) цінні папери, що емітуються державою	81,0	319,1	0,9%	4,2%
9) права вимоги до перестраховиків	2 055,0	1 885,5	22,8%	25,0%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	313,3	531,5	3,5%	7,1%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	46,3	38,9	0,5%	0,5%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	42,0	36,9	0,5%	0,5%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	2,1	0,6	0,0%	0,0%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,2	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	2,2	1,2	0,02%	0,0%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	0,0	0,0	0,0%	0,0%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,0	0,7	0,0%	0,0%
13) готівка в касі	7,5	8,9	0,1%	0,1%

Розміщення коштів резервів зі страхування життя

	Резерви зі страхування життя			
	млн. грн.		Структура активів	
	на 31.03.09	на 31.03.10	на 31.03.09	на 31.03.10
Сформовані страхові резерви	9 713,3	9 428,9	100%	100%
- у тому числі резерви зі страхування життя	1 588,4	1 847,1	16,4%	19,6%
<i>Категорії активів, визначені статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення страхових резервів</i>				
Загальна сума активів, якими представлені резерви зі страхування життя, у тому числі:	1 505,1	1 847,3	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	70,9	101,1	4,7%	5,5%
у тому числі 1.1) в іноземній валюті	10,9	8,8	0,7%	0,5%
2) банківські вклади (депозити)	637,5	732,7	42,4%	39,7%
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	223,6	398,9	14,9%	21,6%
3) банківські метали	16,3	21,1	1,1%	1,1%
4) нерухоме майно	129,0	131,5	8,6%	7,1%
5) акції	75,7	138,8	5,0%	7,5%
6) облігації	146,5	73,5	9,7%	4,0%
7) іпотечні сертифікати	0,0	0,0	0,0%	0,0%
8) цінні папери, що емітуються державою	298,2	550,8	19,8%	29,8%
9) права вимоги до перестраховиків	121,9	84,6	8,1%	4,6%
у тому числі 9.1) до перестраховиків - нерезидентів	121,8	84,5	8,1%	4,6%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України	7,3	8,4	0,5%	0,5%
у тому числі 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;	7,0	7,1	0,5%	0,4%
10.2) розвиток інфраструктури туризму;	0,3	0,3	0,02%	0,02%
10.3) добування корисних копалин;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.5) будівництво житла;	0,0	1,0	0,0%	0,1%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг;	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0%	0,0%
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.	0,0	0,0	0,0%	0,0%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	0,5	4,6	0,03%	0,25%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,1	0,01%	0,01%
13) готівка в касі	1,2	0,1	0,1%	0,0%